



Stockholm 2013-09-25

Konstitutionsutskottet

Begäran om granskning av utrikesministerns och fd biståndsministerns hantering av biståndsanslaget

Uppgifter har framkommit om att utrikesdepartementet under åren 2009, 2010, 2011 och 2012 låtit dåvarande biståndsministern och hennes statssekreterares lön, bekostas direkt av biståndsanslaget. Beloppet har uppgått till mellan fem och sex miljoner kronor om året eller totalt över 20 miljoner kronor.

Riksdagen har beslutat om den huvudsakliga användningen av biståndsanslaget (utgiftsområdet sju) för de aktuella åren och har då som underlag haft regeringens förslag i budgetpropositionerna. Av dessa har inte framgått att utrikesdepartementet haft för avsikt att använda biståndsanslaget för att finansiera ministers och statssekreterares löner.

Regeringskansliets förvaltningskostnader täcks enligt statsbudgeten av utgiftsområdet 1, anslaget 4. Exempelvis anges i regleringsbrevet för år 2009 följande som villkor för anslagsposten 1 -Till Regeringskansliets disposition:

"Anslaget finansierar förvaltningskostnader för Regeringskansliet, inklusive utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och andra utredningar m.m., samtliga departement, Statsrådsberedningen, Regeringskansliets förvaltningsavdelning och gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.).

Regeringskansliet får disponera 180 000 000 kronor av positivt överföringsbelopp från 2008 (anslagssparande). Resterande anslagssparande får ej disponeras av myndigheten utan särskilt beslut av regeringen."

Det är således klart att kostnaderna för löner till anställda, lokaler, utrikesrepresentationerna mm, skall bekostas av anslaget 4:1 under utgiftsområdet 1. Trots detta tas under 2009 fram en promemoria¹ inom utrikesdepartementet som anger en ny modell för beräkning av förvaltnings-

¹ Ny modell för beräkning av förvaltningskostnaderna för utrikesförvaltningens internationella utvecklingsarbete, dnr UF2009/54006/PLAN.

kostnaderna för utrikesförvaltningens internationella utvecklingsarbete. Denna leder inte till- såvitt vi vet – något beslut av minister eller regering men kommer ändå medföra just att biståndsministerns och hennes statssekreterares lön, från och med 2009 belastar biståndsanslaget. Något stöd för detta finns, såvitt vi vet, varken i riksdagens beslut om hur anslagen inom utgiftsområdet sju får användas, eller i regeringens egna beslut om regleringsbrev. Inte heller finns det uppgifter om att lönekostnaderna för andra ministrar och deras statssekreterare hanterats på motsvarande sätt, såsom om infrastrukturministerns lön skulle bekostas av anslaget för vägarna och järnvägarna eller att justitieministerns lönekostnad skulle belasta anslaget för polisen.

När lönekostnaden för en minister och hennes statssekreterare belastar ett sakanslag på sätt som ovan redovisats, är det en så anmärkningsvärd händelse att även utrikesministern bör ha haft vetskap om detta. Han är också ytterst ansvarig för hur verksamheten inom utrikesdepartementet sköts. Även han måste därför anses ha ett ansvar för det inträffade.

Sedan tidigare har det uppmärksammats hur biståndsverksamheten inom utrikesdepartementet styrs på ett minst sagt oortodox sätt och hur de anslag som finns till utrikesdepartementets disposition, exempelvis genom regleringsbrev avseende anslagen 1:11 (utg.omr. 05), 1:1 och 2:1 (utg.omr. 07), hanterats på ett bristfälligt sätt [KU-anmälan 1230-2012/13 - Biståndsministerns hantering av Utrikesdepartementets egna biståndsmedel av Bodil Ceballos (MP)]. Även detta är enligt vår mening tecken på bristande styrning av biståndsverksamheten inom utrikesdepartementet.

Mot bakgrund av det ovan anförda vill vi att konstitutionsutskottet ska granska om utrikesdepartementets förfarande att använda biståndsanslagsmedel för att bekosta före detta biståndsministern och hennes statssekreterares löner, varit förenligt med gällande regelverk för hur anslag i statsbudgeten får användas.

Dag som ovan



Bodil Ceballos
Riksdagsledamot (MP)



Peter Eriksson
Riksdagsledamot (MP)